

Crítica cinematogràfica

Faula sobre la reconciliació i el testimoni cristià

ENCONTRARÁS DRAGONES

DIRECTOR: Roland Joffé.
INTÈRPRETS: Charlie Cox, Dougray Scott, Wes Bentley. Biografia, drama-històric. 120 minuts. Argentina, Espanya, Estats Units, 2011.

Encontrarás dragones té aires de faula, formalment marcada per una posada en escena molt acurada, la presència freqüent de símbols, el color sípia que posa distància pel que fa a la realitat i la prioritat del missatge cristià i ètic sobre el perdó des del fons de la figura de sant Josepmaria Escrivà de Balaguer.

Realitzada per Roland Joffé a l'estil plutarquià de dues vides paral·leles, com ja va fer a les antecessores *Els crims del silenci* (1984) i *La Missió* (1986), ens endinsa en la guerra civil espanyola de la mà de Josepmaria Escrivà de Balaguer i d'un personatge de ficció anomenat Manolo Torres, suggeridor i polièdric Wes Bentley. Des de la investigació periodística de Roberto Torres, fill allunyat de l'anterior—correcte Dougray Scott—, descobrim totes dues vides. D'una banda, la història dramàtica del seu pare, de procedència acabada, que, des de la revenja i la traïció, es veu abocat a la impossibilitat d'estimar Ildiko, una miliciana hongaresa ben interpretada per Olga Kurylenko. D'altra banda, el creixement del petit Josepmaria—interessant Charlie Cox— des de la seva in-

fantesa on coneix Torres i ja es marquen els contrastos d'origen i perspectiva, fins que madura la seva vocació sacerdotal, com el gra de cacau que li mostra el col·laborador jueu del seu pare. Especialment suggeridora l'escena de la crida a seguir les seves passes i carregar amb la creu-feix de fusta. L'inici de la guerra accentua més el contrast, per a Manolo un camí de descens cap al mal. Per a Josepmaria, i el petit grup del seu voltant, una experiència de prova que fa créixer la fe, fonamentada en un amor capaç de perdonar i manifestar coratge enmig de l'adversitat. Al final, els camins paral·lels es troben en un moment significatiu de gràcia, que afirma la victòria de la troba-

da des d'una perspectiva transcendent. El filtre agnòstic del director, en comptes de ser una dificultat per mostrar el testimoni de santedat d'Escrivà de Balaguer, es converteix en una oportunitat. L'elecció del període de la guerra civil per mostrar la figura del sant és arriscada. No obstant això, resulta convincent per presentar el que és essencial de la seva vida com a misteri d'amor reconciliador. El personatge de Manolo, l'antagonista de ficció, en comptes d'allunyar de la historicitat permet comprendre més bé els ressorts de la gràcia que mouen el protagonista veritable, tot i que en molts moments quedi en un segon pla que en ressalta la figura per contrast. L'opció del guió és realment atractiva per presentar de forma actual el testimoni cristià. Relativitza la història petita sent fidel al que és fonamental, s'allunya de l'hagiografia presentant el dubte i la incertesa com a fons per mostrar la fe que transforma Josepmaria. Així la finalitat de la pel·lícula es realitza de forma indirecta, i presenta la santedat com una mediació de la reconciliació.

La perspectiva universal d'*Encontrarás dragones*, tant del missatge com de la lectura actual, pot suposar una dificultat d'interpretació. La presentació de la guerra civil des de la distància històrica i geogràfica del director suposa l'allunyament de l'anàlisi de causes i del realisme de la presentació. La mirada de la faula simplifica. Però té un avantatge, es fa neutral i cerca la veritable lliçó última d'una guerra on els enemics són els germans directes. La neutralitat de la mirada no és freqüent en la presentació de la guerra civil, encara avui

és fàcil triar bàndol i ocultar parts de la veritat dolorosa. Al cinema gairebé no s'ha aconseguit. En la literatura probablement *Incerta glòria*, de Joan Sales, és la novel·la que des d'una perspectiva molt menys ingènua, presenta la guerra com una crida a la reconciliació en la veritat. La pel·lícula, curiosament feta des de la perspectiva d'un jueu no practicant, s'apropa a aquesta mirada. El protagonisme del sant és essencialment un camí de reconciliació. Les paraules del fundador de l'Obra esmentades a la pel·lícula són posades en funció d'aquesta perspectiva. L'esdeveniment cristià es posa enmig de manera significativa com una proposta per al perdó i la trobada que sempre arriba com una oportunitat que prové de Déu.

Potser aquesta pel·lícula pot ajudar a una lectura de la fe com a proposta de fraternitat per al món que ve de Déu. Això representa una certa distància del dolor immediat, sorprenentment encara massa proper després de més de setanta anys del final de la guerra. La qual cosa ens permet recordar que l'odi és la radiació nuclear que dura més. Probablement, això només es pot fer des d'una certa distància, no només geogràfica com la del director, sinó també espiritual. La vida de Josepmaria Escrivà es posa en funció d'aquest objectiu, la qual cosa és una Bona Notícia en uns temps, que potser en són possibles altres!, on la reconciliació humanament no és fàcil si no té a veure amb Déu. Probablement per això la pel·lícula comença recordant la frase d'Oscar Wilde: «Qualsevol sant té un passat i qualsevol pecador, un futur.»

Peio Sánchez
 Director del Departament
 de Cinema de l'arquebisbat
 de Barcelona

